

Galime tik spėti, kad pasidėjęs prieš save baltą popieriaus lapą, moksleivis galvoja apie referatą, tarnautojas – apie dar vieną užduotį, senjoras – apie prašymą kokiai nors institucijai. Ir tik menininkas baltame popieriaus lape išžiūrį galimybę įgyvendinti pasislėpusią savo kūrybinę idėją. Jis popieriui dovana dar vienas gyvenimą, leisdamas „atgimti“ piešiniu, lankstiniu ar... karpiniu.

Pirmieji karpiniai atsirado maždaug prieš 2000 metų Kinijoje. Jie buvo raižomi rėžtukais, o jų paskirtis – langų papuošimas ar tarnauti kaip pavyzdžiu siuvinėjimui.

Karpinių menas pamažu nukeliavo ir į kitas šalis. Į Lietuvą karpiniai atkeliavo iš Lenkijos tik 19-20 a. Dzūkijoje galima buvo pamatyti iš popieriaus karpytų langų užuolaidėlių, Aukštaitijoje ir Suvalkijoje papuoštų lentynų ir šėpų, gaubtų ant lempų ir kitų popierinių papuošalų. Popieriui pageltus, karpydavo naujus karpinius.

Nemažai garsių žmonių domėjosi karpiniais: savo malonumui karpė rašytojai H.K. Anderseną, M. Gorkis, J.V. Gėtė, dailininkai A. Matisas, I. Repinas ir kt.

Kiekviena tauta turi savo karpymo stilių ir net populiariausias temas. Kinijos karpiniai pasižymi simboliškumu, slavų tautų – ornamentišku, vokiečių – siužetiškumu, lietuvių – švelniais raštais, apipinti gėlėmis ar gyvūnais.

O šiandien mes labai džiaugiamės, kad kažkuriuo metu mūsų kolegė, Ukmergės rajono Vlado Šlaito viešosios bibliotekos Žemaitkiemio filialo bibliotekininkė ir reto vardo savininkė Ramunda Misiūnienė ėmė ir... įsimylėjo popierių! Prie kokio popieriaus ji beprisiliestų, jis virsta pačiais įvairiausiais meno kūriniais, atliktais skirtingomis technikomis.

Šiandien Smėlynės bibliotekoje eksponuojama tik maža dalis R.Misiūnienės sukurtų darbų. Įspūdis toks, tarsi visa bibliotekos erdvė vieną karštą vasaros dieną ėmė ir apšerkšnijo – tokį efektą sukuria erdviniai karpinių paveikslai.

Apie savo kūrimo techniką Ramunda sako: „O technika labai paprasta. Nusipieši arba pasiimi vaizdą, ir paskui ant atskirų lapų išpjaustai atskirus fragmentus. Į kiek detalių išdalinsi vaizdą tiek sluoksnių gausis paveikslas. Kuo smulkesnėmis detalėmis išdalini, tuo paveikslai įgauna didesnę erdvinį vaizdą. Po to kiekvieną lapą sutvirtini susuktomis popieriaus lazdelėmis, ir suklįjuoji visus fragmentus į vieną visumą. Paveikslas parengtas ir įrėmintas iš karto“.

Kiekvienas paveikslas pasakoja savo nepakartojamą istoriją. Net sunku patikėti, kad R. Misiūnienė per vieną vakarą, kuris trunka iki penkių valandų, „užrašo“ net 5 ar 6 tokias

istorijas. Autorė nesiginčija, kad darbo įdėti tikrai reikia, ypač, kai daug smulkių detalių, bet būtent pastarosios ir sukuria tą nepaprastą efektą. Smagus kūrybinis procesas įtraukia ir sunkiai paleidžia, bet galutinis rezultatas verčia aikčioti iš nuostabos ne vieną žiūrovą.

Ramunda iš popieriaus pina, jį karmo, lanksto, veda karpinių edukacijas, daro atvirukus, ražo muilą ir tikime, kad turi dar daug talentų, kuriems paprasčiausiai gal neatėjo metas atsiskleisti. O šiai dienai norime pakviesti pasigrožėti karpinių paveikslais. Jus rasite Smėlynės bibliotekoje adresu Smėlynės g. 49, Panevėžys.

Smėlynės bibliotekos vedėja Lolita Pranienė

Nuotrauka autorės

